

Upravništvo: Ljubljana, Puceljjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Pucelj-
jeva ul. 5. — Telefon 31-25, 31-26.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Računi pri pošt. čk. zavodu: Ljub-
ljana št. 17.749.

ZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglašje
iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S.A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno L. 12,—
za inozemstvo pa L. 20.—

Uredništvo:
Ljubljana, Puceljjeva ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Slovesna otvoritev Ljubljanskega velesejma

Ob navzočnosti odličnih predstavnikov oblastev in gospodarstva je včeraj dopoldne otvoril velesejem Minister za korporacije Eksc. Renato Ricci

Ljubljana, 4. oktobra.

Ob krasnem sončnem vremenu je bila danes ob 11. dopoldne slovesna otvoritev ljubljanskega velesejma. Kmalu po 11. uri se je pripeljal na velesejem korporacijski minister Eksc. Renato Ricci v spremstvu Visokega komisarja Eksc. Emilia Graziolija in številnih drugih odličnikov. Ob zvokih vojaške godbe in navdušenih vzklizih je minister obšel častno četo, nakar se je

Ob prihodu Eksc. Renata Riccija, Ministra za Korporacije

podal na pripravljeno tribuno. Visoki komisar je najprej pozdravil visokega gosta, nato je vzkliznil Kralju in Duceju, vojaška godba pa je zaigrala državno himno. V imenu ljubljanskega velesejma je predsednik velesejma g. Fran Bonač pozdravil visoke goste z naslednjimi besedami:

Govor predsednika Bonača

Kot predsednik glavnega odbora Ljubljanskega velesejma si štejemo v čast prisrčno pozdraviti Ekscelenco ministra Riccija, zastopnika Fašistične vlade, in izraziti globoko hvaležnost vsem onim, ki so na kateri koli način pripomogli k uresničenju te velike velesejske slavnosti.

Ta otvoritev, kronanje dela, ki smo ga vajeni le v popolnoma normalnih prilikah, je res izredna. Omogočila pa nam je zlasti visoka pomoč ter naklonjenost Duceja. Njegova zasluga je, da ljubljanski velesejem lahko brez presledka in kljub današnjim okoliščinam nadaljuje svojo 20-letno delavnost.

Blagovolite, Ekscelence, izraziti Duceju, ki mu dolgujemo gotovo bodočnost, mirno delo in možnost, nadaljevati z našimi tradicijami, našo globoko in odkritosrčno hvaležnost in našo močno voljo, sodelovati z vsemi močmi, da se Ljubljanska pokrajina gospodarsko razvija kolikor mogoče v skladu z ostalimi italijanskimi pokrajinami.

Blagovolite, Ekscelence, tudi izraziti našo hvaležnost Duceju, da je poslal ravno vas — enega izmed svojih najbližjih sode-

lavcev — kot zastopnika vlade na to slavnost, ki ji daje vaša navzočnost še večji sijaj.

Najspoštljivejši pozdrav in izraz naše hvaležnosti velja tudi Ekscelenci Eziju Mariu Grayu, podpredsedniku Fašistične in Korporacijske zbornice, čigar visoka navzočnost daje toliko podvig ljubljani in njenemu velesejmu.

Pozdravljam tudi ostala oblastva, ki tukaj predstavljajo velike sindikalne in tehnične italijanske ustanove ter izražam globoko hvaležnost močnim industrijskim družbam in voditeljem vseh tvrdk, ki so pripomogle veliki ljubljanski razstavi do še večje važnosti in značilnosti.

Štejem si v dolžnost in posebno veselje mi je izraziti tudi v imenu vseh sodelavcev te razstave iskreno zahvalo Visokemu Komisarju Ekscelenci Grazioliju, ki je kljub težkemu in obširnemu delu za našo pokrajino posvetil toliko pozornosti temu, da imamo letošnji ljubljanski velesejem.

Ta velesejem, ki šteje čez 1318 razstavljalcev na prostoru 15.000 m², kaže popolnoma novo obličje in ima poseben pomen: kaže nam v veličastni, čeravno ne v popolni obliki, kolikšna je gospodarska, industrijska in kmetijska moč Fašistične Italije, odkriva pa nam tudi gospodarsko prizadevanje nove Ljubljanske pokrajine. Ta velesejem ima namen, vzpostaviti in olajšati vezi med Ljubljano in drugimi pokrajinami in jim razkrija novo zemljo, pa se nadejamo, Ekscelence, da bomo ta cilj dosegli.

Vas zahvala izrekam ljubljanskemu županu g. dr. Adleščiču za izkazano pomoč ter globoko razumevanje in prijaznost v vseh ozirih, enako tudi vsem tistim, ki so pripomogli pri organiziranju te razstave.

Ko vas, Ekscelence, prosim, da blagovolite otvoriti 20. ljubljanski velesejem, dajem izraza naši vdani misli na Veličanstvo Kralja in Cesarja ter Duceja.

Živjo Kralj! Živjo Duce!

Govor Eksc. Riccija

Po končanem govoru predsednika g. Bonača je stopil pred mikrofoni korporacijski minister Eksc. Ricci. Med pozornim poslušanjem je minister dejal, da je dvajseti velesejem v Ljubljani posebno važen, ker je izobilil in ponazoril spojitve gospodarskih koristi Ljubljanske pokrajine s koristmi Italije. Napor, ki ga je napravila Ljubljana, zasluži pohvalo, ki se razširja tudi na predstavnik in sodelavce velesejma in na vse prebivalstvo. Nadaljeval je, da ne bo opustil prilike, da ne bi bil tolmač tako visokih čustev, ki so se ob tej priliki manifestirale za Duceja. Ob koncu je zaželel največji uspeh tej manifestaciji, ki pomeni začetek nove dobe, ki bo Ljubljani prinesla trgovinsko in industrijsko dobrobit.

Govor gospoda ministra so navzoči gostje sprejeli z aplavzom, nato pa je Visoki komisar ponovno vzkliznil Kralju, Duceju in Italijanski Oboroženi Sili. Otvoritveni slovesnosti so prisostvovali najodličnejši predstavniki Stranke, oblastev, korporacij in organizacij iz Ljubljanske pokrajine, ki so se vpisali v krasno spominsko knjigo velesejma.

Ogled velesejma

Po končani otvoritveni slovesnosti si je korporacijski minister Eksc. Ricci v spremstvu Visokega Komisarja Eksc. Graziolija, funkcionarjev velesejma in drugih odličnikov ogledal vse velesejske paviljone. Gospod minister si je posebno ogledal skoro vsako razstavno kojo ter si je dal posebej raztolmačiti posamezne razstavne predmete. V prijaznem razgovoru z razstavljalci je hitro potekal čas in tako je uradno ogled trajal več nego poldrugo uro.

Industrija in obrt Ljubljanske pokrajine

Gospod minister se je predvsem zanimal za razstavo industrije in obrti Ljubljanske pokrajine, ki je nameščena v velikem paviljonu ob Celovski cesti. Ob vhodu v ta paviljon je najprej razstava naše pohištvene industrije in obrti skupaj s tapetniškimi izdelki in ostalimi izdelki industrije za predelavo lesa. Čeprav je novi paviljon ob Celovski cesti zelo obsežen in zavzema ves prostor ob Celovski cesti, je bilo težko v tem paviljonu namestiti vse razstavljalce. Zato so se morali številni razstavljalci zadovoljiti z majhnimi kojami, sicer se ne bi mogli vsi prijavitelci udeležiti velesejma. Odlično je v tem paviljonu zastopana naša domača usnjarska industrija, papirna in kartonažna industrija, industrija za predelovanje usnja, kovinska in strojna industrija, tekstilna stroka, pletilstvo in čevlarska stroka. Razstavljene so vrhu tega domače peči in štedilniki, kemični proizvodi, proizvodi živilske industrije in proizvodi elektrotehnične stroke.

Zunanji del paviljona zavzema domača obrt, kjer so razstavljeni najlepši izdelki naših obrtnikov, ki pričajo o visoki stopnji naše obrtne proizvodnje. V okviru domače obrti je tudi ribniška suha roba.

Navzlic vojnim časom vidimo tudi v naši domači industriji in obrti lep napredek. Med drugim je omeniti, da je pričela tvor-

Produksijska sposobnost italijanske industrije

Odlično nam velesejem predstavlja veliko produkcijsko sposobnost industrije starih pokrajin Italije. Razstava bo gotovo pripomogla k temu, da se bodo poglabile gospodarske vezi med novo pokrajino in stariimi pokrajinami. Tu je najprej omeniti tvrdke, ki so razstavile v posebnih paviljoni.

Največji od teh paviljonov si je postavil znani kemični koncern Montecatini, ki obsega v 28 družbah 140 tvornic, 80 rudnikov in kamolomov ter 31 električnih central, zaposluje 80.000 delavcev in ima 3.800 milijonov lir investiranega kapitala. Navzlic obsežnosti paviljona je bilo mogoče razstaviti le del produkcije tega koncerna, ki je že od prej znan v naših krajih po raznih kemičnih proizvodih, zlasti bakreni galici in umetnih gnojih. Pri vzhodu v paviljon je prikazan velik model tvornice aluminija v Bolcanu s proizvodi obsežne industrije aluminija in magnezija. Nadalje so razstavljene sintetične barve, zlasti za tkanine, izdelki iz novega plastičnega materiala in najrazličnejši kemični proizvodi.

Poseben paviljon ima tudi znana avtomobilska tvornica Fiat iz Turina, ki razstavlja svoje modele avtomobilov, vrhu tega pa razne traktorje in specialna motorna vozila. Veliko zanimanje vzbuja letalski krožni motor s propelerjem, Fiatov avtomobil v prerezu in model Diesellovega agregata za veliko prekoceansko ladjo za 80.000 konjskimi silami v razmerju 1:10.

Velik paviljon, ki leži levo od glavnega vhoda je posvečen predvsem težki in strojni industriji. Tu zavzema važno mesto razstava največjega italijanskega podjetja za strojno industrijo in oboroževanje Ansaldo. Zgodovina tega podjetja je do neke mere zgodovina italijanskega industrijskega razvoja. Tvrdka je nastala na iniciativo grofa Cavourja, ki je hotel dati mali Piemontski pokrajini industrijski obrat. Že leta 1843 je bila na mestu, kjer stoji danes ogromno podjetje, majhna delavnica za mehanične konstrukcije in popravila. Grof Cavour je prepričal senatorja Bombinija, tedanjega ravnatelja Sardinjske banke, da je ob likvidaciji omenjene delavnice v Sampierdani ustanovil družbo, ki se je naglo uveljavila in zavzela v italijanski industriji vodilno pozicijo. Leta 1853 je inž. Giovanni Ansaldo podjetje naglo dvignil in izpopolnil in ga v prvih letih sedanjega stoletja spremenil v delniško družbo. Glede na velike tedanje potrebe se je podjetje naglo širilo z zgraditvijo tvornice topov in

V velikem paviljonu vzdolž Lattermanovega drevoreda prikazuje izbrane kmetijske proizvode Nacionalna zveza pokrajinskih konzorcijskih kmetovalcev, in sicer razna semena, konopijo, vino, sadje, grozdje, sir in drugo. Italijanska zveza poljedelskih združenj pa razstavlja kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev in druge priprave za kmetovalce.

Paraplovne družbe iz finančne skupine Finmare so priredile lično razstavo ladijskih modelov. V sredini obsežne razstavne koje je postavljen 4m dolg model prekomornika »Victoria«, poleg pa so razstavljene modeli številnih prekomorskih ladij. Petrolejska družba Aziende Generali Italiana Petroli (AGIP) prikazuje v plastičnem modelu pokrajino s petrolejskimi vrtalnimi stolpi, z vsemi pripravami za pridobivanje nafte kakor tudi model vrtalnih stolpov in drugih naprav. Obsežno razstavo je priredila tudi največja italijanska in-

dustrija farmacevtskih izdelkov Carlo Erba.

V bivšem paviljonu Trgovinske in industrijske zbornice razstavlja družba Italvissosa (prodajna družba vseh italijanskih tvornic za umetna tekstilna vlakna) proizvode, ki so izdelani iz umetne svile in celulozne volne.

V obeh velikih paviljonih v sredini velesejma imamo na eni strani zanimivo razstavo goriske pokrajine, kjer so prikazani specialni proizvodi te sosedne pokrajine, v drugem paviljonu pa je priredilo ministrstvo za javna dela, zanimivo razstavo, ki prikazuje velika italijanska javna dela. Tu vidimo modele elektrarn, načrte in modele izsušenih močvirnatih področij, izvršenih kanalizacij itd. Veliko pozornost vzbuja v tem oddelku krasno izdelan velik model železniške postaje v Benetkah.

V Lattermanovem drevoredu vzbujajo splošno pozornost železniške lokomotive in železniški vozovi, ki jih razstavlja prometno ministrstvo. Najprej vidimo veliko električno lokomotivo tvrke Breda, za njo pa stoji ogromna aerodinamično zgrajena parna lokomotiva s priključenim najnovejšim potniškim vagonom in dvema tovornima vagonoma, zgrajenima po najnovejših načelih tehnike.

Velik paviljon onstran Lattermanovega drevoreda, poleg velesejske restavracije, kjer je prirejena poskušnja italijanskih vin skupaj z razstavo vseh vrst italijanskega sira, pa je posvečen izključno kmetijstvu Ljubljanske pokrajine. O tej razstavi smo že včeraj obširneje poročali.

Obisk ministra Riccija v Trgovinsko-industrijski zbornici

Ljubljana, 4. oktobra

Korporacijski minister Eksc. Renato Ricci, ki je včeraj prisel v Ljubljano, je danes dopoldne posetil Trgovinsko-industrijsko zbornico v spremstvu Visokega komisarja Ljubljanske pokrajine in drugih odličnikov. Gospoda ministra je pri vzhodu pozdravil predsednik zbornice g. Čec, nakar so bili v veliki zbornični dvorani predstavljeni g. ministru vsi navzoči zbornični svetniki. Predsednik g. Čec se je zahvalil g. ministru za obisk in mu ob tej priliki tolmačil hvaležnost slovenskih gospodarskih krogov za veliko pozornost, ki jo gospod minister posveča industriji in trgovini Ljubljanske pokrajine.

Minister Eksc. Renato Ricci otvarja Ljubljanski velesejem

oklepov, neobhodnih elementov vojne industrije. V zadnji svetovni vojni je družba odlično izvršila svojo težko nalogo z ustanovitvijo novih produkcijskih naprav, ki so bolj ustrezale zahtevam časa. Zgledajo je novo generacijo specialnih delavcev, pri čemer ji je uspelo premagati vse početne težave. Že v vojni 1915/18 je ta tvrdka dobavljala vojski in mornarici topove vseh kalibrov. Leta 1935 je nova uprava po volji Duceja s pomočjo Zavoda za industrijo obnovo (IRI) z znatnimi sredstvi izvedla obširni zgraditveni program, ki je sedaj v glavnem dovršen. Tako si je tvrdka Ansaldo priborila vodilno mesto med največjimi industrijami na svetu. Podjetje je sedaj pod vodstvom nacionalnega svetnika inž. Roccea in generalnega ravnatelja inž. Martinollija. V devetih velikih tovarnah zaposluje nad 30.000 delavcev. V teh tovarnah in obratih izdelujejo poleg vojnih in trgovskih ladij vsakovrstno orožje (topove, tanke in municijo), naprave za pridobivanje in predelavo nafte, za pridobivanje dušikovih gnojil, razne vrtnale stroje, Dieslove motorje, parne stroje, ladijske motorje, električne centrale, transformatorje, električne stroje vseh vrst in kapacitet, most na konstrukcijo, železniške in tramvajske konstrukcije, parne in električne lokomotive, orodne in precizijske stroje ter razne kovinske izdelke, zlitine vseh vrst, vlečeno bakreno žico, aluminij in njegove avtarkične zlitine in še celo vrsto proizvodov za domači in tuji trg. Tvrdka Ansaldo ima velike zasluge za izvajanje avtarkičnega programa in v borbi za racionalno izkoriščanje surovin pa tudi pri vzgoji paraščaka specialnih industrijskih delavcev, zakar ima posebne šole. Na velesejmu razstavlja tvrdka le del svoje obsežne produkcije. Tu vidimo modele električnih vlakov, model križarke, Dieslov motor v obratu, transformatorje, motorje proizvode iz aluminija in aluminijevih specialnih zlitin (delta bianco) in razne strojne dele.

V bližini razstave tvrdke Ansaldo razstavlja tržiška ladjedelnica Cantieri Riuniti dell'Adriatico, Montefalcone. Tu vidimo številne velike modele prekomorskih ladij, modele žerjavov, transformatorje, ladijske vijake, električne stroje in motorje. Tudi težka železarska industrija je zastopana z dvema velikima podjetjema »Ilva« in »Dalminec«, ki razstavljata proizvode železarske in jeklarske industrije.

Veliko zanimanje vzbuja tudi razstava znane družbe Soc. Italiana Ernesto Breda. To podjetje razstavlja v Lattermanovem drevoredu veliko električno lokomotivo, v svoji koji pa ima razstavljene modele električnih brzdovlakov, električnih in parnih lokomotiv, specialnih motornih vozil itd. Pozornost vzbuja tudi razstava znane tvrdke »Marelli«, ki izdeluje prav tako električne in motorne vlake in druge električne stroje, sesalke in ventilatorje itd.

Hudi letalski napadi na Tobruk in Marsa Matruh

Bombe so poškodovale in razdejale železniške, pristaniške ter obrambne naprave v obeh krajih

Glavni stan Oboroženih Sil je objavil 4. oktobra naslednje vojno poročilo:

Angleška letala so včeraj podnevi napadla mesto Catanzaro. Nekaj bomb je zadelo železniško postajo in nekaj civilnih poslopij. Med prebivalstvom sta bili dve osebi ubiti, 12 pa je bilo ranjenih. Del železniške proge je bil poškodovan.

V severni Afriki je protiletalsko topništvo sestrelilo sovražno letalo pri letalskem napadu na Bengazi, pri katerem je nastalo nekaj gmotne škode. Žrtve ni bilo.

Nemški strmoglavci so v noči na 2. oktobra uspešno napadli obrambne naprave na področju pri Tobruku ter pristaniške naprave pri Marsa Matruhu; opaženi so bili požari.

Naše topništvo je intenzivno obstreljevalo sovražne obrambne naprave v tobruški trdnjavi. Te naprave so učinkovito bombardirali tudi aparati Kr. letalstva. Druga naša letala so z bombami zadela postajo in železniške naprave v Marsa Matruhu.

V vzhodni Afriki delovanje naših prednjih oddelkov.

Letalski boji na zapadu

Berlin, 4. okt. d. Dopoldne je bilo iz službenega mesta v Berlinu objavljeno naslednje poročilo:

Dokaj močna skupina britanskih bombnikov je v noči od petka na soboto izvršila napad na Rotterdam. V stanovanjskih okrajih je bila povzročena velika škoda. Mnogo stanovanjskih hiš in dve cerkvi sta bili popolnoma porušeni. Dosele je bilo naštetih že nad 60 smrtnih žrtev in nad 300 ranjenecv med civilnim prebivalstvom. Britanske bombe so razen tega zadele tudi neko lazarčno ladjjo, vsidrano v rotterdamski luki. Ladja se je zelo naglo potopila.

Vojna na morju

Berlin, 4. okt. d. Preteklo noč so nemška letala v vodovju ob vzhodni angleški obali potopila tri angleške ladje s skupaj 28.000 tonami. Kakor javljajo davi s pristojnega mesta v Berlinu, je bilo več nadaljnjih angleških ladij hudo poškodovanih.

Vojna na Kitajskem

Tokio, 4. okt. (Domel). Vrhovno poveljništvo japonskih oboroženih sil na bojišču v Hunanu poroča v današnjem službenem komuniqueju:

Japonske sprednje čete, ki so prešle na tem frontnem odseku v napad 2. oktobra, so prekorščile Rumeno reko in vkorakale v Cenghsin (Honan).

Finska ne bo sklenila separatnega miru

Stockholm, 4. okt. d. Na svojem povratku iz Nemčije je včeraj prisel preko Stockholma finski gospodarski minister Tanner. V razgovoru s predstavniki švedskega tiska je med drugim izjavil, da Finska nikoli ne bo sklenila separatnega miru s sedanjo vlado Sovjetske zveze. Tanner je nato poudaril, da bo socialno-demokratska stranka, ki ji tudi sam pripada, z vsemi razpoložljivimi silami podpirala politiko finske vlade v prepricanju, da je edina, ki prihaja za Finsko v poštev. Izkušnje, ki si jih je Finska pridobila v kratki dobi po sklenitvi moskovskega miru, so Finski dokazale, da Rusi nikakor niso nameravali izpolnjevati določb moskovske mirovne pogodbe, kar se je nato tudi res izkazalo, ko je bila Finska prisiljena ponovno stopiti v obrambo.

V nadaljnjem je minister Tanner podal nekaj podatkov o problemu prehrane prebivalstva ter je pri tem poudaril, da je položaj sicer težaven, da pa bo do prihodnje pomladi mogoče ostati pri dosedanjih obrokih glavnih živil, ki jih prejema prebivalstvo. Finska je bila v mirni dobi navezana na uvoz maslobo in mesa iz inozemstva, dočim je sedaj navezana sama na se. Minister je izrazil upanje, da se bo položaj v preskrbi s pridelavo novih pokrajin v doglednem času zboljšal.

Obnovite naročnino!

Mikica

»Mikico mi je ukradel!« hlipa Evica.
»Ni res, našel sem jo!« se joka deček.
»Daj ji jo nazaj, saj vidiš, da je njena,« se stražnik zasmeje objokanim obrazoma.

Deček skriva Mikico v rokav in smrka.

»Kaj pa boš z njo?« spet posreduje stražnik. »Saj je nimaš kam dati.«

»Po-pojedel bi jo, za-za večerjo!« zatuli fantek na ves glas.

»Kaj takega!« se zgrozijo dekletca. »Ptička bi pojedel!«

»Zakaj ne česa drugega?« vpraša Ljubica.

»Kaj pa, ko nič nimam!« se žalostno smehlja fantek in gladi vreščete ptička.

Evica ga gleda. Šele zdaj vidi, da je bos, oblečen v stare, raztrgane hlačke, in da je njegova srajčka vsa razcefrana.

»Kaj nimaš mame in atka?« ga sočutno vpraša.

»Mama je umrla, očka pa je včeraj tramvaj povozil, in zdaj leži v bolnišnici.« Potem sede na ograjo in tiho zahtij. Debele solze mu teko po blestem obrazu in kapljajo na Mikico.

Ubožec se deklicam zasmili. »Ná, vzemi,« reče Evica in mu pomoli svojo malico. »Ná,« dé Ljubica, »vzemi še mojo!« Vsaka mu hoče kaj dati.

»Nu,« pravi stražnik, »zdaj pa le daj ptička nazaj!«

Evica prime Mikico, ki veselo zaščebeče. Nenadoma pa se deklice zdrznejo: v zvoniku bije osem! Obrnejo se in steko proti šoli. Stražnik pa prime dekca za roko in reče: »Nu, obriši si zdaj solze in pojdi z menoj. V sirotišnico greva, da te spraviha pod streho.«

Fantek si je z rokavom obrišal solze in odcapljal s stražnikom.

4. Mikica — imenitna oseba
Mikica sedi gospodični na prstu, gleda in se čudi.

»Kakšna soba je to?« misli v svoji modri glavi. »Same klopi, na mizi pa stojijo ptički, ki se ne gibljejo. In koliko Evic sedi tu.«

»Zdaj pa pridite sem in pogledajte,« pravi gospodična učenkam, ki se usujejo iz klopi. »Le pogledajte Mikico, ali vidite? Dva krempeljčka ima obrnjena naprej, dva pa nazaj. Katera ve, zakaj?«

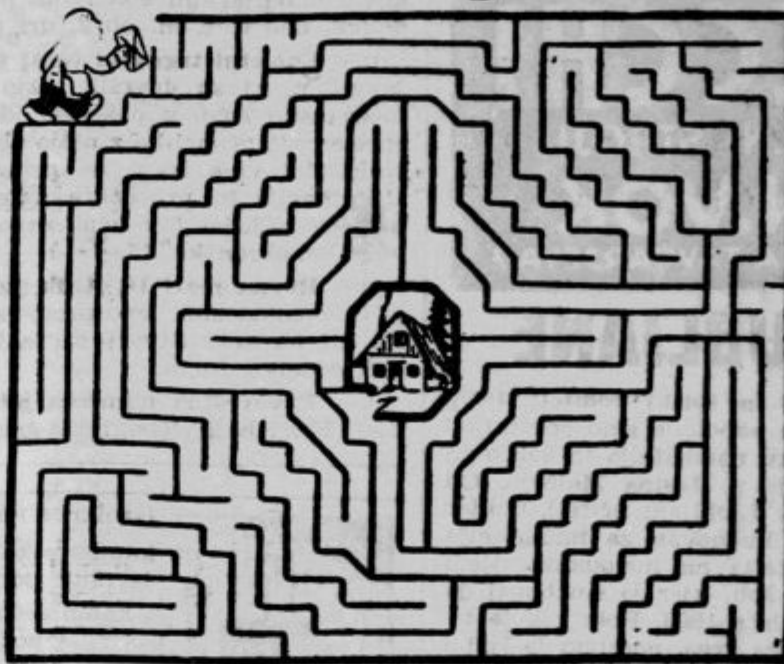
»Ker je plezalka,« zapoje ves razred, in Mikici je kar nerodno, tako strme vanjo. Skrili se hoče, pa spleza gospodični na ramo.

»Vidite, kako pleza? S kljunčkom se prijemlje in se opira na repek!«

Potem so se učili o žolnah, pisali so v zvezke in risali na tablo. Mikico so dali ta čas na okno med cvetlice. Zdaj pleza po lončkih in zabojčkih, brba po prsti, mežika v solnce in gleda na ulico.

Mlado Jutro

Za bistre glavice

Po kateri poti pride pismonoša v hišo?

Stara in nova znamenja

Mnoga znamenja, ki jih dandanes vidite po knjigah in časopisih in ki jih večina bralcev brez nadaljnega razume, izvira iz pradednih časov — iz doba, ko je znalo le malo ljudi čitati in pisati.

Oglejte si na primer rimsko znamenje za številko 10. Prav za prav je izprva predstavljalo dve roki z razkročenimi prsti. Ščasoma so ga poenostavili in danes ima najpreprostejšo obliko, ki jo vzlic temu vsakdo razume.

Vobče so bila stara znamenja veliko neposrednejša in predstavljajo kot označbo za moški in ženski spol, sta vzeti iz grškega bajeslovja. Prvo predstavljala vojna boga Marta s ščitom in sulico. Rabijo ga naravoslovci kot znamenje za premičnico Mars. Drugo je Afrodito zrcalo, torej znak ženstva. Zvezdoslovci z njim označujejo Venero.

Naslednji dve znamenji (3), ki ju morda poznate iz naravoslovja kot označbo za moški in ženski spol, sta vzeti iz grškega bajeslovja. Prvo predstavljala vojna boga Marta s ščitom in sulico. Rabijo ga naravoslovci kot znamenje za premičnico Mars. Drugo je Afrodito zrcalo, torej znak ženstva. Zvezdoslovci z njim označujejo Venero.

Izmed novejših znamenj gotovo najbolj poznate prometne znake, ki jih vidite ob cestah in ulicah. Srečavamo jih po vsem območju evropske civilizacije in nobenega dvoma ni, da so zelo koristna. Tako lahko n. pr. Spanec prepotuje vso Evropo in velik del Azije, ne da bi moral znati mimo svoje materinščine še kak jezik. Napisi mu vse povedo. Cestna križišča in nezavarovane prevoze mu najavljata znamenja št. 4. Mimo tega tudi ve, da so vse

svarilne tablice trioglate, medtem ko pomeni okrogla tablica prepoved.

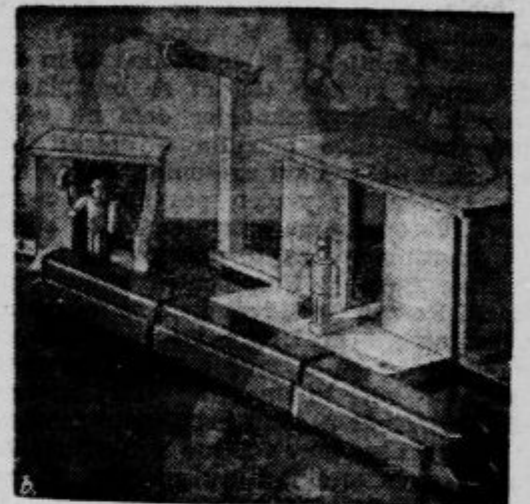
Rešitev ugank

I.
Kavarna »Zvezda« v Ljubljani.

II.
Nebo in zemlja se dotikata povsod, kamor koli zapišete besedi »Nebo« in »zemlja« skupaj. Takole: Nebo-zemlja.

Pozor! Ulak odhaja!

Pravijo, da je najboljša igrača tista, ki je najbolj preprosta. Ko bi imel svoje orodje in nekaj koščkov pripravnega lesa, precej bi se lotil dela in si napravil takšen vlak s signalom in čuvajniko vred. Pa nimam ne žage ne kladiha več in še marsičesa drugega ne;

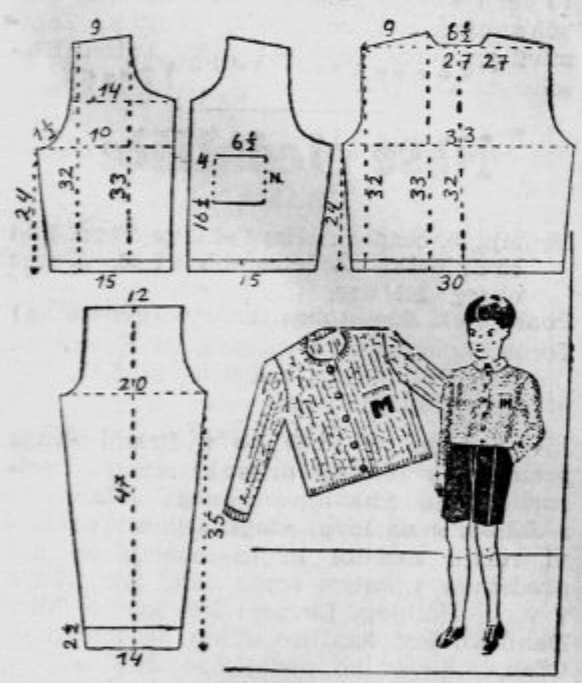

samo nalivno pero mi je ostalo. Poskusite torej vi, dragi Jutrovčki; s svojim delom boste zbudili navdušenje mlajših bratcev in sestric!

Zanimivi rebusi

Vollena jopica za osemletnega otroka

Jopica, ki jo predločuje naša skica, je tako splošno veljavna, da jo lahko nosi deček, lahko pa jo uporablja tudi deklica enake starosti. Kroj je preprost in praktičen in vam svetujemo, da si ga izrežete iz papirja po številkah, ki jih najdete na naši skici. Za jopico uporabljamo dva vboja in sicer črtasti vboj (1 z. levo, 1 z. desno) in fantazijski vboj, ki ga vpletamo v delo le v vsaki šesti vrsti, sicer pa pletemo gladko. Fantazijski vboj pa pletemo tako: 1 zanko levo, pustimo volno spredaj, preložimo naslednje 3 zanke na iglo, ne da bi jih pletle, potegnemo volno na narobe stran pletiva, preložimo one 3 zanke zopet nazaj in jih pletemo desno. Nato pletemo 1 zanko levo in tri zanke desno povsem navadno, tu pa zopet pričnemo 1 zanko levo, preložimo 3 zanke na iglo itd., kakor je bilo prej opisano. To ponavljamo zopet čez šest vrst, le da sedaj prelagamo tiste 3 zanke nad prej gladko pletenimi zankami, da dobi delo videz nekakšnih izmeničnih črt.

Sprednji levil del: Na iglo 3 mm v premeru nasujemo 68 zank in napletemo 6 vrst črtastega vboja, nad temi pa pletemo fantazijski vboj, kakor je zgoraj opisan. Obenem dodajamo na desni strani delu 4 krat po 1 zanko vsakih 4 cm. V višini 16 1/2 cm pletemo 23 zank v črtastem vboju in sicer v razdalji 16 zank od zunanega roba, ostale zanke pa pletemo še vedno v fantazijskem vboju. Tako pletemo 6 krat, potem pa zaključimo onih 23 zank, ki bodo služile kot rob prsnega žepka. Na odvšini igli nasujemo sedaj 23 zank, ki jih pletemo do višine 7 cm povsem gladko, potem pa jih vstavimo v pletilo na prejšnjem delu ravno na tistem mestu, kjer smo zaključili 23 zank. Sedaj nadaljujemo delo in tvorimo, sledeč kroju, na desni strani izrez za rokav in sicer tako, da snemamo v vsaki drugi vrsti 1 krat 4 zanke, 4 krat 2 zanke in 4 krat 1 zanko. Nadaljujemo naravnost do višine 24 cm, tu pa snemamo na levi za vratni izrez v vsaki drugi vrsti 3 krat po 4 zanke, 2 krat 3 zanke, 1 krat 2 zanke in

Moda in dom

2 krat po 1 zanko. V višini 32 cm tvorimo rame in snemamo v vsaki drugi vrsti 2krat po 10 zank in nato še ostale zanke. Drugi del napravimo po istih navodilih, le v nasprotnem smislu in brez žepka.

Herbet: Nasujemo 120 zank in napravimo 6 vrst črtastega vboja, nato pa pletemo v fantazijskem vboju in dodajamo na vsaki strani 4krat po 1 zanko v presledkih 4 cm. V isti višini kakor pri sprednjih delih pričnemo snemati za rokavni izrez in sicer v vsaki drugi vrsti 1krat po 3 zanke, 3krat po 2 zanke in 3krat po 1 zanko. Na ostalih 100 zankah nadaljujemo naravnost. V višini 32 cm zaključimo 24 zank v sredini za vratni izrez in nadaljujemo pletenje samo na eni strani, kjer zaključujemo po vrsti na strani vratnega izreza v vsaki drugi vrsti 2krat po 3 zanke. Istočasno pa zaključujemo na nasprotni strani rame na enak način, kakor pri sprednjem delu.

Rokavi: Za zapetje nasujemo na tanjšo iglo (2 1/2 mm v premeru) 58 zank, ki jih pletemo 14 vrst v črtastem vboju. Sedaj preložimo delo na običajne igle in pletemo naprej v fantazijskem vboju, na vsaki strani pa dodajamo 13krat po 1 zanko v presledkih 2 1/2 cm. V višini 35 cm imamo na igli 84 zank, tu pa pričnemo na obeh straneh dela snemati in sicer v vsaki drugi vrsti 1krat 2 zanke in 14krat 1 zanko. Ostalih 52 zank pa zaključimo naravnost.

Obrobek: Napravimo ga s črtastim vbojem in s tankimi iglami. Za levi sprednji del nasujemo 10 zank in jih pletemo v črtastem vboju 24 cm, tu jih odložimo. Enako prago napravimo sedaj na desni sprednjik, le da v to prago vpletemo 6 gumbic v presledkih 4 1/2 cm, ko smo prvo gumbnico vpletli 1 1/2 cm od pričetka. V višini 24 cm, to je, ko zaključimo poslednji gumbico, združimo obe progi na eni sami igli, mednje pa vpletemo 88 zank za obrobek vratnega izreza. Na igli imamo potemtakem z obema krajnima program 108 zank, na katerih pletemo 6 vrst v črtastem vboju. Potem ko smo posamezne dele prelikale, jih sešijemo skupaj in opremo z obrobkom, žepke pritrjimo s skritimi vbodi, nanj pa prišijemo črko, ki smo jo izrezale iz temnomodre klobučevine. Sprednji del zapnemo s šestimi temnomodrimi gumbi.

Krzveno okrasje

Toliko laskave miline je v vsakem lepem krznu, da je samoumevno prizadevanje modnih stvarjalcev, ki sežejo najprej po krznu, kadar velja okrasiti zimsko oblačila. Moda je prav neumorna v izmišljanju novih možnosti, kako in kje bi lahko uporabila krzno. Pridejo ji prav tudi najmanjši kosji kožuhovine, da jih prevzame kot žepke ali da z njimi obije rob kakšnega klobuka. Zato tudi nobena druga tvarina ni po-

vržena tolikanj različnim postopkom, barvanju, stiskanju in različnemu posnemanju. Dragocena krzna, kakor lisica, nerc, bobrovina itd., so prav tako moderna kakor ostrženi kozlički ali stisnjena ovčja koža ali dolgodlaki kuncel. Poslednje vrste se sicer skrivajo pod različnimi eksotičnimi imeni, pa v bistvu niso nič drugega nego kože naših vrlih domačih živali...

Možnosti, kako uporabimo razne ostanke krzna, stare krznenе ovratnike ali še dobre dele ponošenih krznenih jopic, je seveda nešteto. Na zimskih oblekah so letos sino moderni veliki krzneni žepi. Kajpada pride

tukaj v poštev le kratkodlakno krzno, enako kakor za razne životke in oplečnike a' podolgaste našive, ki z njimi moda krasi najbolj različne zimske modele. Če imamo kje kakšen kos še dobre kožuhovine, ga torej po možnosti uporabimo — če hočemo biti oblečene po zadnji modi! Iz večjega kosa krzna si lahko napravimo ljubek krznen bolero brez rokavov, ki ga lahko nosimo preko vsake volnene obleke, pa tudi preko gladkega plašča ali kostuma. Včasih pa lahko tudi samo prišijemo dva večja kosa krzna na život kakšnega plašča, da učinkujeta kakor krzneni živetec (1. skica). Veliki krzneni žepi se posebno lepo odajajo dvodelni volneni obleki z modernim dolgim kazakom (2. skica), na modernem kostumu pa se poslužimo krzna kot oplečka in potem z enakim krznom tudi obšijemo zaklopke na žepih (3. skica).

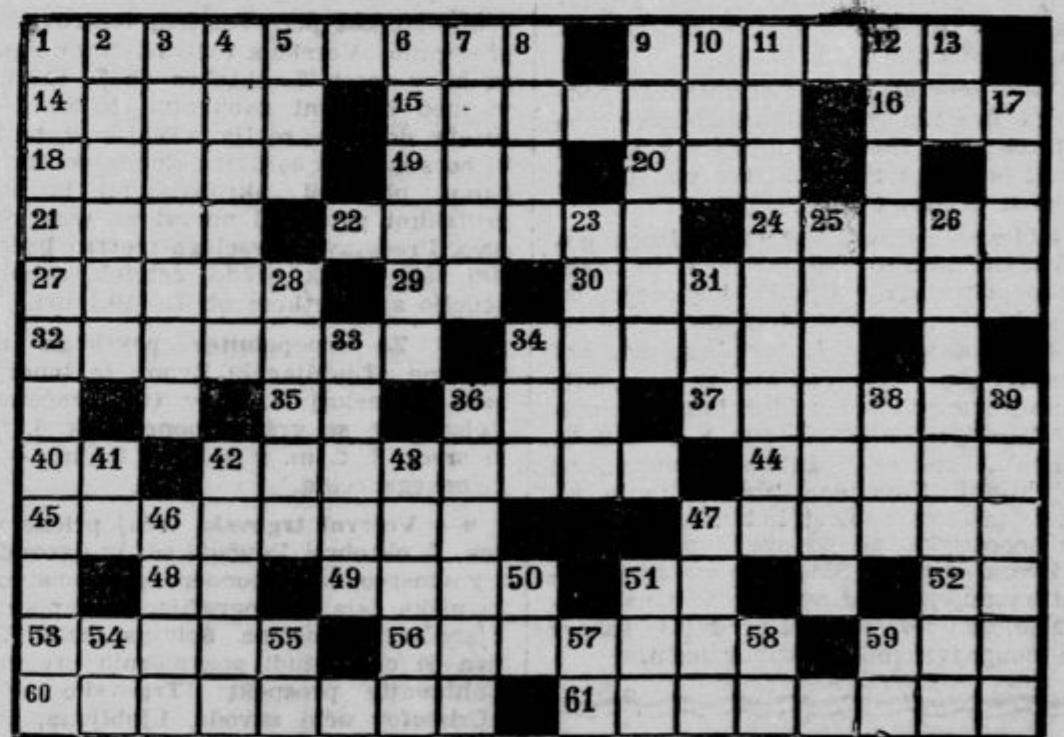
Škrobljeno perilo. Da se škrobljeno perilo lepo sveti, primešamo že pripravljeno škrobno nekaj soli, ki se kajpada mora dobro raztopiti.

Svilo in čipke krasno zlikamo, če jih pokrijemo s polo svilenega papirja in lika-

mo preko njega. Čipke se lepo svetijo in ne postanejo rumene.

Volnene obleke operemo brez mila v topli vodi, ki smo ji primešale nekaj surovih nastignanih krompirjev.

Nedeljska križanka

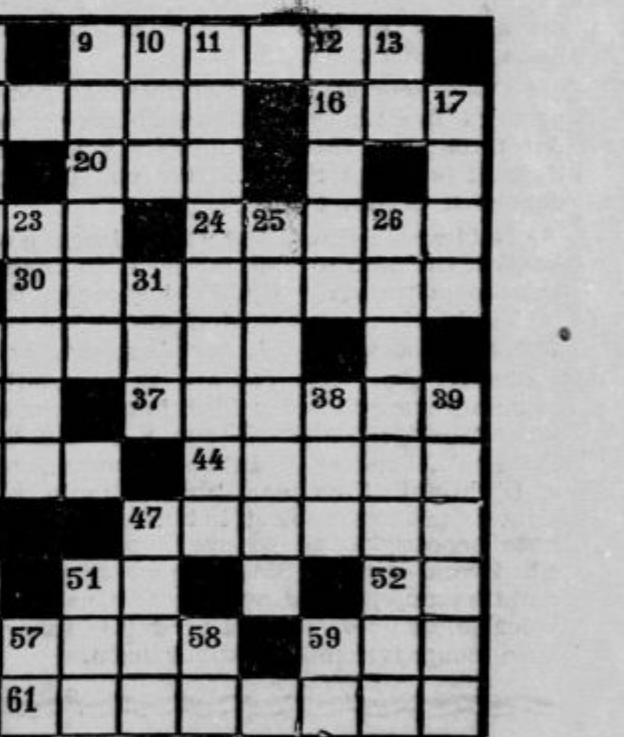
Vodravno: 1 potrošiti (denar), 9 kraj in graščina na štajerskem, 14 odredba, 15 srbsko moško ime, 16 številnik, 18 vrsta drevja, 19 sovražnik železa, 20 mlečni izdelek, 21 francoska reka, 22 madžarski plemič, 24 kosaški poveljnik, 27 gledati v kaj, vpiti nad kom, 29 kazalni zaimsek, 30 iz rastlinskih sokov pripravljena tekočina, barva, 32 južno sadje, 34 udariti s prstom na vrata, 35 dva vokala, 36 žlahtna tekočina, 37 oseba iz Shakespearjeve tragedije, 40 igralna karta, 42 bivša evropska država, pridružena Nemčiji, 44 umerjenost, 45 devica, ki je morala v starem Rimu 30 let služiti boginji Vesti, 47 naziv za vse izdatke, 48 kazalni zaimsek, 49 čeprav (srbohrvatsko), 51 bodrilnica, 52 arabski konj, 53 tuje žensko ime, 56 hud vihar v Severni Ameriki, 59 grška boginja jeze, 60 skupnost (tujka), 61 vojaški čin.

Navpično: 1 dentist, 2 tuje ime za Jadran, 3 rajati, 4 okrasek ali obsek v podobi rožice (množina), 5 palestinsko pristanišče, 6 zabavati se z igro, 7 sibirski pragozd, 8 moško ime, 9 skrivnostni pesnik ali pisatelj, 10 veznik, 11 poprava (tujka), 12 nemški pesnik, začetnik svetoboljša, 13 številnik, 17 šivanka, 23 del stare rimske hiše, 25 človek, večš lepega in pravičnega sloga, 26 trajna oblika glagola urediti, 28 reka na Hrvat-

Kako ravnamo z dežnim plaščem

Z gumijem impreguirani plašč moramo pazljivo sušiti. Bog ne daj, da bi ga obešale v bližino peči! Sušiti se mora vseh v hladnem prostoru. Razume se, da gumijasta plašča nikdar ne likamo, četudi je impreguiran samo na eni strani. Takšen plašč očistimo s salmiakovo tekočino: 1 del salmiaka, 2 dela mehke vode (deževnice). Ko se plašč posuši, ga vsespovod previdno obrišemo z mehkim krpicami ali pa s koščki vate, ki smo jo omočile v glicerinu.

Nedeljska križanka

Vodravno: 1. Daneska, 6. salmiak, 12. oniks, 13. Nora, 14. sla, 15. Sotia, 16. ak, 17. veter, 19. Reval, 21. dar, 22. ma (= moja), 23. Apenini, 25. etan, 27. jat, 29. Ravena, 30. Ant, 31. emir, 33. pika, 34. h(rvatski k)lub, 35. va, 36. oca, 38. Trsat, 40. stepe, 42. la, 43. uriti, 45. ker, 46. Baer, 48. lakaj, 49. ironija, 50. baraka.

Navpično: 1. Dostojevski, 2. ano, 3. n-trati, 4. sklep, 5. Ksaver, 6. sok, 7. ar, 8. glava, 9. Ist, 10. Aleman, 11. Karantanija, 13. nalivi, 18. er, 29. Anapa, 21. dinar, 24. nohtar, 26. taktika, 28. amater, 32. rop, 34. Harar, 37. sobi, 39. Sula, 41. Ero, 42. Lea, 44. tak, 47. aj.

GASSOGENI A CARBONE DI LEGNO
GENERATORI NA OGLJENI PLIN

FRIGONUBEX brevettato
patentirano

Za vse potniške in tovrstne avtomobile in stabi ne motorije

NOVOST: GENERATORI ZA DIESEL-MOTORJE

Specialna tovarniška izdelava

NAJNIŽJE CENE

TELEFON 45-58

Rap. gen.
Gen. zast.

I. M. KENDO Adler-Service

LJUBLJANA — KERŠNIKOVA 2

I. S. D. A.

Implanti Sollevamento Distribuzione Acqua
Torino

Črpalna postrojenja in vodovodna omrežja
vseh obsegov, vse vrste črpal, bencinski in
Diesel-motorji za poljedelstvo, cevovodi itd.

I. N. C. E. T.

Industria Nazionale Cavi Elettrici
Torino

Vse vrste električne žice iz aluminija in
bakra z izolacijo iz avtaričnega materiala.
Kabeli, specialne žice za vse industrije itd.

DALMINE

BERGAMO

Jeklene cevi vseh dimenzij, jeklenke za ki-
sik, vodik, metan itd., specialni komadi za
cevovode.

Zastopstvo za Ljubljansko pokrajino:

Dipl. ing. Fedor Švigelj
LJUBLJANA

Verdijeva ulica 2/V. — Tel. 38-53

VELESEJEM: Paviljon »D«.

**Konzul Nezavisne Države
Hrvatske u Ljubljani**

**poziva sve hrvatske
državljanke**

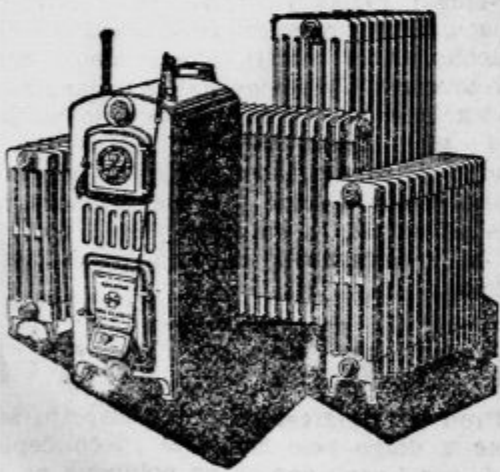
koji stalno borave u Ljubljani, da se radi oče-
vidnosti osobno jave u konzulatu, Prešerno-
va ulica 54/I. od 16—18 sati poslije podne
ovim redom:

Sa početnim slovom prezimena
A do uključivo E u torak 7. listopada,
F—J u sriedu 8. listopada,
K—M u četvrtak 9. listopada,
N—S u petak 10. listopada,
Š—Z u ponedjeljak 13. listopada.

Hrvatski državljani koji su stalno nasta-
njeni u pokrajini Ljubljana a ne mogu osob-
no doći u konzulat imaju pismeno najkas-
nije do 15. o. m. dostaviti sljedeće po-
datke:

Prezime i ime, ime oca te rođeno pre-
zime i ime majke, zanimanje, zavičajnost,
narodnost i rasnu pripadnost, vjeru, s kime
oženjen (udata). Ovdje navesti ime i pre-
zime muža odnosno ime i rođeno prezime
žene, njenu narodnost, rasu i vjeru te dan i
mjesto rođenja. Nadalje ima izjaviti od
kada i zašto stalno boravi u pokrajini Lu-
bljana, kada je bio zadnji put u Hrvatskoj
i koje jezike govori. Ovim podatcima treba
dodati posve kratki životopis.

Konzul Dr. Ivančević v. r.

„IDEAL NEO-CLASSICO“

Radiatori, caldaie, accessori »Ideal«
per impianti di riscaldamento civili e
industriali di qualsiasi potenza. Ma-
teriali »Ideal Neo Classico« per implan-
ti autonomi

„IDEAL NEO-CLASSICO“

radiatori, kotli in pritiskline »Ideal«
za civilne in industrijske ogrevalne
naprave sleherne kapacitete. Material
»Ideal Neo Classico« za vse male
avtonomne naprave

Zahtevajte kataloge »Le gratis pri

SOCIETÀ NAZIONALE DEI RADIATORI

Via A. M. Ampère 102 MILANO
Tel. 286.805-286.850

sekundah s povprečno brzinjo 30.99 vozlov
(67.39 km), medtem ko je »Kraljica Ma-
rija« dosegla svoj rekord s 30.63 vozlov.
Na eni poznejših voženj je »Normandie«
potolčila še lastni rekord. Dne 4. avgusta
1937. je odpeljala iz New Yorka proti Le
Havreu in je dosegla skrajno točko angle-
ške obale s hitrostjo 31.20 vozlov.

Potem je »Normandie« obdržala sinji
trak, vojna pa je končala to tekmo, ki —
odkriti povedano — med prekoceanskimi
potniki ni bila bog ve kako popularna. V
skrbni in strahu za rekord je poveljstvo tek-
mujočega parnika žrtvovalo mirno lagod-
nost vožnje in potniki, ki so neposredno
prisostvovali borbi za trak, so nazadnje re-
snično olajšani stopali na obalo, saj jim je
bilo mrzlične, razburkane vožnje pošteno
dovolj.

V pesek namesto na papir

V Iranu so kraji, v katerih je zelo težko
dobiti papir, sivičnik, kreda in podobne
stvari, ki so potrebne za pisanje. V teh
krajih so učitelji prišli na izvirno domisli-
co, da mladino uče pisati v pesek. Tako v
Iranu pesek ponekod nadomešča šolske
zvezke. Učitelj piše na veliko tablo, iranski
šolarčki pa za njim prepisujejo lekcijo
v pesek pred seboj.

Večni koledar

V praški radijski oddajni postaji je imel
nekoč zanimivo predavanje o reformi ko-
ledarja dr. Jožef Lachout, tajnik trgovske
zbornice in član odbora za preureditev ko-
ledarja.

»Večni koledar« bi bil velikega pomena.
Če bi se uresničil, bi postala v pogledu raz-
delitve dni vsa leta enaka. Industriji, tr-
govci, pa tudi zasebniki bi lahko skiepal
pogodbe, ki bi bile zaradi nove razdelitve
dni silno olajšane. Tudi za šole in javna
podjetja bi imel takšen koledar velik po-
men. Premični prazniki bi postali stalni.

Za sto in stoletja so razpravljali o re-
formi koledarja. Danes, ko iščejo narodi
pota k najracionalnejšemu načinu živije-
nja, pa bi bil že čas, da se to vprašanje
dokončno reši. O načinu ureditve novega
koledarja je pripravljenih več načrtov. Za-
časno naj bi bil koledar preurejen tako,
da bi ostali sedanjí meseci s 30 oziroma 31
dnevi. Velikonočni prazniki bi bili po ta-
kem zmerom ob istem času, še idealnejše
pa bi bilo seveda, če bi koledar tako refor-
mirali, da bi bil uveden sistem trinajstih
mesecev v letu.

Če bi bil koledar urejen na tej podlagi,
bi se novo leto zmerom začelo z nedeljo
in prvi dan vsakega meseca bi bil takisto
zmerom nedelja.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Iz strahu ugrabila otroka

V Hirschbergu v Nemčiji se je primerila
ugrabitev otroka, ki je zbudila veliko po-
zornost. Ob vstopu neke trgovine je 20 let-
na ženska odpeljala otroški voziček, v ka-
terem je ležala 12 tednov stara deklica, ki
jo je izdajala napram orožnikom in celo
sorodnikom za lastno dete. Kakor je po-
vedala pozneje pred sodniki, je bila svojo-
mu možu, ko je prišel kot vojak na dopust
iz Francije, pripovedovala, da pričakuje
otroka, kar ga je izredno razveselilo. Iz
Francije ji je poslal celo otroškega verila.
Toda njeno pričakovanje se ni izpolnilo in
ker se je bala možu priznati, da se je bila
zmotila, si je končno izmislila ugrabitev.
Tako preprosto pa se takšne reči seveda
ne dajo napraviti in tako jo je sodišče ob-
solilo na dve leti ječe, čeprav so zbirni-
ki-izvedenci izjavili, da je bila v tistem ča-
su prilično neodgovorna za svoja dejanja.

Žrtve metilnega alkohola

Neki možje so na deželni cesti proti Til-
sifu v Nemčiji našli zapuščeno večjo po-
sodo, ki je dišala po spiritu. Pospravili so
iz nje precejšnjo količino tekočine. Amalu
potem, ko so se napili, pa so se jim po-
javili znaki hude zastrupitve, tako da so
jih morali odpeljati v bolnišnico. Eden iz-
med mož je umrl, drugi umira, dva nadalj-
nja pa sta oslepela. Preiskava je tognala,
da je bil v posodi metilni alkohol.

Še 9 stavbnih parcel

po 500 do 700 kv. metrov ob kamnogoriški
cesti v Dravljah (po 15 do 20.000 Lir) na-
prodaj. Polzvedbe pri J. Kogovšek, Lj. VII,
Kamnogoriška 26 ali pa v pisarni dr. Tom-
šiča, Tavčarjeva 13.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob smrti našega dragega soproga, očeta itd. gospoda

Toni Jakoba

kakorkoli stali ob strani, se najlepše zahvalujemo. Posebno zahvalo smo
dolžni za požrtvovalno skrb gg. dr. Rakovcu in dr. Heferlu, č. sestram Sa-
natorija »Leonišča«, č. duhovščini, ravnatelju E. I. A. R. cav. Madoriju in
uslužbenecem radijske postaje. Zahvaljujemo se vsem njegovim obiskovalcem
v bolnici, številnim kropicem in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji
poti.

LANIŠČE, dne 4. oktobra 1941.

DRUZINA TONI

**LE FORZE PRODUTTIVE
DELL'ITALIA FASCISTA**

**PROIZVAJALNE SILE
FAŠISTIČNE ITALIJE**

**GRUPPO VETRARIO
STEKLARSKA SKUPINA „SACRAS“
MILANO · POLA · NAPOLI**

La SILICE purissima estratta dalle cave istriane della
Najčistejši SILICIJ, ki ga v istrskih kamnolomih koplje

S. A. INDAGRAR Capitale versato L. 800.000
Sede in MILANO Via Bigli 1 - Stabilimento in POLA

si trasforma nello stabilimento di Napoli della
se predeluje v neapeljskih delavnicah trvdke

S. A. CRISTALLERIA NAZIONALE Capitale versato L. 7.000.000
Sede in NAPOLI Corso Malta 150 - Deposito in MILANO Via Jenner 68

in cristallo, mezzo cristallo e vetro temperato per articoli da tavola; tubo di vetro neutro
v kristal, delni kristal in trdno steklo za namizno posodo, v cevi iz nevtralnega stekla
„Neutrex ultra 1941“ e normale per applicazioni scientifiche e sanitarie
in iz normalnega za znanstveno in zdravniško rabo

La S.A. SOFFIERIE COLI-ARBINOLO-MONTI „SASCAM“
Capitale versato L. 2.000.000 Sede in MILANO Via Bigli 28

nei suoi stabilimenti di Milano, Sesto San Giovanni, con questi tubi prodice
v njenih delavnicah v Vergiate, Torino, Siena e Napoli se izdelujejo iz teh cev:

Fiale - Fialoni - Tubi orlo a vite - Bottiglie isolanti e Articoli di vetro soffiato
»pruvete, velike »pruvete, cevke, cevi z navoji ob robih, izolacijske steklenice
iz naplhnjenega stekla.

PAOLO SOPRANI e FIGLI - Castelfidardo

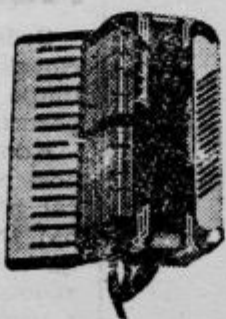
La Ditta Comm.
(fondata nel 1863)

che per prima ha diffuso
tale strumento in tutto il
mondo è garanzia di
PERFEZIONE

ELEGANZA

SONORITA

CHIEDETELA presso il Vo-
stro abituale fornitore!

Trgovska družba
(ustanovljena leta 1863)

ie prva razširila ta instru-
ment po vsem svetu Jam-
stvo za

POPOLNOST

ELEGANCO

in ZVOČNOST
ZAHTEVAJTE ga pri Va-
šem običajnem dobavitelju!

ITALIA · SPAGNA ITALIA · ŠPANIJA

RAPPRESENTANZE · COMMISSIONI
CONTROLLI · ASSICURAZIONI · NO-
LEGGI · TRANSITI · SPEDIZIONI.
Chiedete senza impegno informazioni
alla sola Ditta organizzata in Spagna!

BAVASTRO & RAIMONDI GENOVA — Via S. Giorgio 2/29 Tel. 24-261
Barcellona: Calle Iunqueras 2/3 Tel. 23652

S. A. F. BARBIERI · PADOVA
LE GRANDI MARCHE · SLOVITE ZNAMKE.

LIQUORE-LIKER
S. ANTONIO

OVOS
BARBIERI

APEROL

Ottimo digestivo, di sa-
pore delicato. Preparato
con Fusione di erbe Al-
pestri.

Najboljše sredstvo za pre-
havo, odličnega okusa —
pripravljeno iz planinskih
rastlin.

Zabaione inalterabile a
base di tuorli d'uova fre-
schissime. Zucchero e vi-
no Marsala. — Portento-
so ricostituente.

Neprekosljivi punč iz sve-
žih jajc, sladkorja in vina
marsala. — Znamenito
okrepčilo.

Aperitivo dissetante. Po-
co alcoolico, regolatore
della Digestione a base
di erbe aromatiche.

Aperitiv, ki ugasi žejo z
malo vsebino alkohola.
Urejuje prebavo, pridob-
ljen iz arom. rastlin.

Per la perfetta
igienica presentazione
dei Vostri prodotti

CONSORZIO
ITALIANE DI
CONIFRAS
MILANO
CORSO VITT. EMAN. 47

Za popolnoma
higijensko pripravo
Vaših izdelkov

CELOFAN

l'imballaggio trasparente per tempi nuovi

novodobne prozorne ovitke

Tipi, spessori, colori per ogni esigenza. — Qualità speciali per usi tecnici.
Tipi, obseg, barve na vsakršno zahtevo, posebne vrste za tehnično rabo.

Rappresentante zona Venezia Giulia — Provincia di Lubiana
Zastopnik za področje Jul. Krajine in Ljubljanske pokrajine:

GINO LUSSI
Via R. M. Imbriani 4
TRIESTE

Industria Lampade Elettriche Radio

Industria elettrica in radijskih žarnic

TORINO — Via Giaveno, 24

RADIO — La grande Marca Italiana — RADIO

RADIO — velika Italijanska znamka — RADIO

Lampade elettriche di ogni tipo e per Elektrische žarnice slehernega tipa in za
ogni uso vsako rabo.

Cercasi agente o esclusivista per la zona
Iščemo agenta ali izključnega zastopnika za pokrajino.

Skrivnosti iz carstva rastlin

Lahko rad podcenjuje delo, ki ga vrši botanik v primeri s tovarišem iz zoološkega področja. Med tem ko si zoolog predstavlja kot neustrašnega lovca na vsakovrstne nevarne živali, smatra botanika za preprostega sodobnika, ki potuje naokrog z botanizirko na hrbtni in dežnikom v roki, pa tvega samo to, da si v kakšnem močvirju zmoli noge. Toda lovci na rastline v tropskih krajih opravljajo vendarle težje delo, nego si običajno mislimo. Gotovo ni prijetno, če se zoolog nenadno znajde pred kakšno kačo strupenjačo ali zverjo, s tem mora tam vedno računati. Toda enako huda je, če ima botanik opravka s kakšnim dotle neznanim drevesom ali grmom in opazi na sebi nepričakovano pojave zastupljenja.

Na Sundskih otokih rase na pr. upasovo drevo. Visoko se dviga nad džungelskim podnesjem in botanik takoj seže vanj, da spozna velikana s pregledom njegovih listov po vrsti in sorodstvu. Če pa ni računal s kakšnim presenečenjem, mu bodo čez kratke čas otkline na koži pokazale hudo zastupitev, ki izvira od soka tega drevesa in ki utegne povzročiti smrt. Malajci zastupljajo s sokom upasovega drevesa svoje orožje, zlasti svoje narodno bodalo kris in pušice, ki jih izstreljujejo iz pihalnikov. Na Madagaskarju rase drugo strupeno drevo, ki učinkuje njegovo smrt, če si ga slučajno okusi, večinoma smrtno, če ga domačini uporabljajo za neke vrste bož-

je sodbe, da se »ugotovi« krivda ali nedolžnost obtožencev. Poučeni ljudje se zelo bojijo tudi severnoameriškega »strupenega sumaha«, ki povzroča že po bežnem dotiku bolesterne zastupitve na koži. Pod durianovimi drevesi malajskega otočja ob času dozoretja se tudi ne moreš sprehajati brez kazni, kajti če ti pade kakor človeška glava debel in z neštevilnimi bodicami oborožen sad takšnega drevesa na glavo, skoraj gotovo ne boš imel več prilike, da bi ga pokusil. Durianovi sadeži pa imajo okus po najboljšem »ajčnem sladoledu« — le to je škoda, da dišijo po gnilih jajcih in prezrelih čebuli. V hotelih, ki jih obiskujejo Evropeci, smejo to splošno priljubljeno sadje servirati le v posebnih, ločenih prostorih.

Malokdo ve, da so mnoge izmed proslulih tropskih orhidej tudi — užitne. Mislili pa bi si to lahko takoj, če bi se spomnili, da spada tudi znana vanilija med te uporabne orhideje. Njena domovina je Mehika in že stari Azteki so svojo narodno pijačo, »čokolati«, čokolado, začeli z zamotano prepariranimi stroki te rastline. V Orientu uživajo gomolje neke orhideje, ki jih imenujejo tam salep in jih kuhajo z medom. Manj dela si nalaga avstralski črnec, ki jedo surove korenine orhidej, a uživajo kot slaščice tudi njihove cvete, ki so polni nektarja. Omeniti je tudi »sveto orhidejo«, ki rase v Zapadni Indiji. Njile cvet je podoben letečemu golobu, krščanski barvnopoliti do-

mačini pa jo častijo kot »orhidejo Svetega Duha«.

Kot prijazen dar narave cenijo in gojijo na Madagaskarju drevo, ki ga domačini nazivajo »drevo potovalcev«. To je prav za prav ogromen grm z velikimi, sočnimi listi, ki venčajo drugače golo deblo. Če prederš njegov list, ti priteče iz njega curek pitne vode, da si z njim lahko napolniš čašo. V suhih obrežnih gorovjih Venezuele pa neko drevo celo »molzejo«. To je »kravje mleko«, ki izločuje izvrstno, kakor mleko okusno tekočino. Domačini pijejo to mleko surovo, radi ga pa tudi mešajo s koruznim mlihom. Če ta pijača dalj časa stoji, se izloči v njej neki vosek, ki izdelujejo iz njega sveče.

Znane so kalebase tronskih ljudstev, posode iz neke vzhodnoafriške bučnice, ki jo z uspehom goje tudi v južnejših predelih Evrope. Njeni plodovi so podobni steklenicam iz lahke, toda zelo trpežne tvrti. »Kalebasno drevo« Srednje Amerike pa ne daje samo steklenic, temveč tudi skledje in lonce. Njegovi plodovi, ki postanejo veliki kakor človeška glava, so okrogli ali ovalne oblike, če jih pa med rasto obvijemo, dobe lahko najrazličnejše oblike, oblike plitkih ali globokih skled, steklenic z dolgimi vratovi ali celo oblike košar. To koristno drevo nadomestuje domačinom torej evropskega pletarja, lončarja in plhalca stekla.

Naš vsakdanji kruh

Kruh je skoraj temeljno ljudsko živilo, piše »Il Regime Fascista« v zanimivem članku, živilo, ki ga išče človek vsake starosti, živilo, ki te nasiti, če si ga jedel s tekotom, živilo, ki te po težkem delu okrepi, živilo, ki ima za seboj dolgo zgodovino in tradicijo, živilo, ki ga v kmečkih domovih še danes pripravljajo skoraj na obredni način, in živilo končno, za katero vsak dan ponižno prosimo v naših molitvah. Kruh je imel svoje pesnike, pisatelje, statistike, velike može, ki so ga opevali in poveličevali. Spomniti se moramo na to, kaj je dejal o njem Duce.

Kruh pa ne predstavlja popolnega živila, ker je bogat s škrobom, a vsebuje le malo maščob in beljakovinskih snovi. Kruh postane še bolj nepopoln, če ga hočemo belega, kajti potem ne vsebuje niti normalne male količine proteinov in maščob, temveč samo škrob, ki ima le energetično vrednost, ne pa redilne. Črni kruh je najkakovnejši in najbolj zdrav kruh, njegova barva izvira od snovi, ki jih vsebuje luščina žitnega semena (otrobi), to je proteinske snovi. Celuloza v mekinah predstavlja ne-

prebavljivo sestavino, ki ima pa svoje prednosti, ker ureja prebavo in odvajanje in je tako na vse važna za tiste, ki bi bili zavojo želodčnih in črevnih bolezni ter zaprtosti drugače prisiljeni požirati vsak večer zdravilne kroglice in tekočine. Te kroglice in tekočine utegnejo sčasoma povzročiti nepopravljivo škodo. V ostalem se zdi, da čistilni učinek ne izvira samo iz mekin v polnem kruhu, temveč tudi od vitaminov skupine B, ki so tako važni za redno delovanje stanic in živcev.

Krušna skorja in sredica imata različno sestavo. Prva je dosti redilnejša, zaradi česar je dajati prednost kruhu malih in dobro pečenih oblik. Vsi bi morali v vseh časih, normalnih, kakor nenormalnih, dajati prednost črnemu kruhu namesto belemu. Ker je to v korist našemu zdravju. Tudi s koruzno moko mešani kruh ima visoko re dno vrednost. Toda če naj kruh iz mešane moke dobro prebavimo, je potrebno, da pripravimo testo in peko s posebno pazljivostjo. Enakomerno testo, dobra prekušitev in dobra peka so vsa skrivnosti izdelave tečnega, redilnega in zdravega kruha.

laž, in tako je komisar pridržal blago z izjavo, da lahko pride čez leto dni ponj, če se med tem nihče ne bo javil kot izgubljenec. Zenska je morala potem še celo leto čakati na obliko...

Neki švicarski urar, ki je dobro poznal psihologijo ljudi, je dal v liste naslednji oglaš: »Zlato uro, prvovrstne znamke, preciznim mehanizmom, se našel. Vrnem jo lastniku proti plačilu stroškov za oglaš.« Uspeh je bil sijajen: že na vse zgodaj se je pojavil na urarjevem domu eleganten gospod in mu povedal, da je izgubil svojo zlato uro, dragocen rodinski spomin. Urar mu je pokazal uro, češ: »Ali je ta?« — »Da, prav ta!« je odgovoril gospod, plačal znesek, ki ga je zahteval »najditelj« za in serat, se vneto zahvalil in odšel. Še isti dan pa se je javilo pol stotine oseb, ki so izjavljale, da so izgubile zlato uro. Zviti švicar je vsaki postregel s takšno uro kakor prvemu obiskovalcu, a vsako krat je vtaknil v žep znesek za oglaš. Vse skupaj je bilo prekanjen trik, kajti urar je imel v zalogi celo vrsto navadnih ur iz medi, ki se je hotel iznebiti. Poedina ura je bila manj vredna nego strošek, ki ga je imel za oglaš...

Peči iz stekla

Italijanska industrija je v težnji, da bi se popolnoma osamosvojila, izdelala novovrstno električno peč iz — stekla. Ideja je bila zelo dobra, saj je znano, da ima steklo izvrstne termične lastnosti. Peč sestoji iz dveh šip iz posebnega stekla, ki so delno metalizirane z aluminijem, skozi katerega gre električni tok, ki steklo močno ogreva. Iz peči prehaja toplota potem enakomerno v prostor.

S to novo pečjo so ustvarili udobno gospodnjsko napravo, ki nima nobenih je-klenih delov ali uporov iz nikla in kroma, tako da je izdelana iz samih avtaričnih tvarin. Razen tega da je udobna in poceni, pomeni tudi z domačega gospodarskega stališča veliko prednost.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Novopečeni mali vrtnar je obiskal poljedelsko razstavo. Pred nekim oddelkom se je pomudil zelo dolgo.

»Hleviski gnoj ali umetno gnojilo« se je imenoval oddelkec.

Obiskovalec se je obrnil do prirediteljev:

»Ali mi dovolite vprašanje?«

»Zakaj ne? Le vprašajte!«

»S čim prav za prav krmiš krave, da dajejo tako tečno umetno gnojilo?«

Olga je nosila petelina.

»Kam, Olga?«

»K urarju!«

»S petelinom?«

»Da. Poje eno uro prezgodaj!«

Zdravnik bolniku: »Torej, vračico z le-dom vam polagam na dušo in obkladek na srce, prosim pa, da tudi nožno kopel obdržite v glavi!«

Katera je lepša?

Težko je to povedati. Čeprav sta sestri dvojčici Daisy in Rose Robinson stari šele 17 let, sta na raznih lepotnih tekmah v Ameriki odnesli že celo vrsto nagrad

Gasilec — požigalec

V Kodanju se je pričela razprava, ki jo z največjim zanimanjem zasleduje vsa danska javnost.

Sodni postopek je naperjen proti poveljniku gasilce čete v Haderslevu, ki so ga obtožili, da je izvršil celo vrsto požigov. Iz sodnih spisov ni jasno razvidno, dali gre za duševno bolnega človeka ali zločinca, da je pa krivec, je razvidno že iz tega, ker so se požari, ki so bili prej v Haderslevu zelo pogosti, po njegovi aretaciji namah končali.

Obtožene sam sicer zanika vsako krivdo in trdi, da je žrtev osebnih sovražnikov ali pa kakšnega svojega podrejenega moža, ki da si je izmisli takšno intrigo, da ga spravi z njegovega mesta in ga sam nadomesti. Prič so pozvali nič manj nego 88,

lahko pa rečemo, da je ves Haderslev soudeležen pri tej razpravi, in sicer razdeljen v dva tabora. Položaj je takšen, da so oblasti smatrali za potrebno ločiti porotnike in jih namestiti v neki hotel, kjer jih čuva policija. To naj bi jih varovalo, da bi nanje ne vplivale ostre diskusije, ki jih vodijo ljudje povsod zaradi te afere.

Sodišče pa ne zaseda samo v Haderslevu, temveč izmenoma tudi v sosednem Sønderbergu, kjer se je primerilo isto tako nekoliko požarov, ki jih naprtujejo haderslevskemu gasilskemu poveljniku. Sodniki, porotniki in priče se vozijo tako vsak dan z avtomobili iz enega mesta v drugo, spremlja pa jih dolga kolona vseh mogočih vozil z radovedneži, ki nočejo izgubiti niti ene podrobnosti tega procesa...

Vitamin zoper močenje

Mnogi otroci so telesno šibki, malokrvni in živčni bolujejo za tem, da močijo posteljo tudi v letih, ko bi tega že davno ne smeli več. Ta pojav, ki so ga smatrali doslej za znak posebne duševne in telesne šibkosti, a so ga napačni vzgojitelji zaman skušali odpraviti z drastičnimi metodami, je po najnovejših raziskavah posledica pomanjkanja vitamina B, ki učinkuje, kakor znano, na živce. Po mnogih poskusih so na dunajskih klinikah odpravili

to grdo in nadležno navado s tem, da so pacientom dajali vitamina B. V več nego tridesetih primerih te bolezni, ki so jih obravnavali na omenjenih klinikah, so doslegli pri večini otrok uspeh že po kakšnem tednu obravnave z vitaminom B in v teh primerih je bil uspeh popoln tudi tedaj, če so otroci zvečer dobivali čaja ali kakšne druge pijače, kar so zdravniki doslej odsvetovali. Značilno je bilo, da so se otroci po obravnavi tudi telesno okrepili.

Samska stanovanja in poroke

Ali so kriva moderna samska stanovanja, da je na Madžarskem, zlasti pa v Budimpešti čedalje manj porok? S tem vprašanjem se je bavila zadnja seja gradbenega odbora v Budimpešti, ki je sklenil, da odsej ne bo izdajal več dovoljenj za gradnjo samskih stanovanj. Ugotovili so, da dajejo ta stanovanja, ki obstoje iz ene same sobe s kopalnico, majhnim predelom za kuhinjo, omarami v stenah in drugih takšnih pridobitev, samskim osebam obogajega spola toliko udobnosti, da ne čutijo nobene potrebe po zakonskem jarmu. Namesto teh samskih stanovanj bodo gradili v bodoče rajši majhna družinska stanovanja s spalnico in sobo za otroke.

Telo dobiva vodo iz zraka

Prof. Emil Zak in dr. Gabriela Feherjeva sta na dunajski kliniki za srčne bolezni napravila mnoge poskuse, iz katerih je bilo jasno razvidno, da ima človeško telo sposobnost jemati si vodo iz zraka. Doslej je bilo znano le to, da naša koža stalno izločuje vodo v obliki pare in znoj. S 83 poskusi z 52 osebami sta omenjena raziskovalca ugotovila, da more človeška koža vodo ne samo oddajati, temveč tudi sprejemati, in sicer sta po eni uri na določni kožni površini izmerila najmanj 0.03 g vode, ki je na ta način iz zraka prešla v telo. Povprečno pa je koža sprejela trikrat toliko vode, kolikor je je v istem času izločila.

Malo pravil za lepoto

Grde roke kazijo tudi drugače lepega človeka, a vendar je pogosto opaziti, da ljudje svojim rokam ne posvečajo potrebno pozornost.

Kdor ima kratke, debele prste, naj ne nosi prstanov, ker bi s tem še bolj obrabljal pozornost na roke. Iz istega razloga naj ženska z nelepimi rokami ne uporablja vsiljivega laka za nohte, temveč naj se zadovolji s tem, da si nohte skrbno spolira z usnjeno krpo.

Če ima mična ušesa, naj si jih ne zakriva s lasmi. Takšno skrivanje je primerno le za grda ušesa.

Kdo ima visoko čelo, naj si ga ne zmanjšuje s pričesko, kajti visoko čelo velja upravičeno kot lepo.

Ženske s kratkim vratom naj nosijo vedno le dolge ogrlice, ne pa takšnih, ki ležijo tesno okrog vratu. Za ženske s kratkim vratom je neprimerna tudi obleka, ki pušča le vrat prost. Silijast izrez je dosti primernejši.

Kanadske petorčice se morajo učiti angleščine

Iz Toronta javljajo, da je ontarijsko prosvetno ministrstvo odredilo, da morajo slovit kanadske petorčice nemudoma pričeti z učenjem angleškega jezika. Deklice, ki štejejo danes sedem let, so govorile doslej samo francosko, a angleščine niso razumele. Kakor so pred časom poročali, se je njih oče Dionne upiral temu, da bi jih učili jezika, ki ni njih materinščina.

Novo blažilo za bolečine

Nemški raziskovalci so med vrsto poskusov odkrili novo snov, ki blaži bolečine podobno kakor morfin, a ne vsebuje nobenih nevarnih alkaloidov kakor uspravaini izvleček iz maka. Imenovali so jo »clantam«. Med kliniki je to odkritje zbudilo mnogo priznanja, kajti dolantini odpravljajo vsako vrsto bolečine in vzmernosti, pri tem pa bolnik, ki ga mora jemati pogosteje, ni v nevarnosti, da bi zapadel morfinizmu.

A NEKDOTA

Pred leti je živel na otoku Capriju star ribič z dolgo belo brado in rdečo čepico, ki je sedel vsak dan okrog poldneva na velikem nabrežju. Mož je bil tako silovit italijanski tip, da ga je moral vsak s fotografskim aparatom oborožen tuje snemati. Nekoč je tako storil tudi neki škot. Ko je napravil posnetek, je starega moža prijazno pozdravil in mu dejal: »Bog vas čuva!«

Starec je pa stopil k tujcu, pomolil proti njemu odprto roko in dejal: »Tudi vas naj Bog čuva! Običajno dobivam deset lir!«

VSAK DAN ENA

Frizer: »Da, ti električni sušilci za lase so genialen izum!«

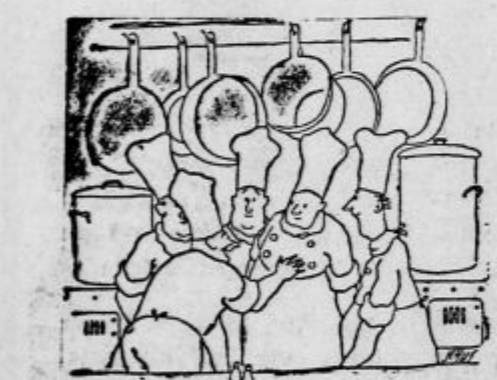
Sreča in smola z izgubljenimi stvarmi

Neki nemški novinar je zbral zanimivo vrsto zgodb v zvezi z izgubljenimi in najdenimi predmeti.

Tako je pred nekoliko leti nameščene neke banke v Courtraiu v Belgiji prejel nalog, naj ponese šop bankovcev v vrednosti enega milijona frankov v Thielt, kjer je imela banka svojo podružnico. Na vmesni postaji v Ingelmünstru je mož stopil v restorán, da se malo pokrepča, takoj nato je nadaljeval vožnjo. V Thieltu pa mu je skoraj slabo postalo, ko bi moral izročiti denar in je opazil, da ga nima pri sebi. Z grozo se je spomnil, da je torbo z bankovci

ostavil na mizi v restoranu. Imel je pa veliko srečo, kajti ko je nemudoma telefoniral tja, so mu sporočili, da so torbo našli nedotaknjeno in jo shranili. Zanimivo je bilo, da so jo stotine potnikov videle na mizi, pa se je ni nihče polastil. Pozno ponoč, ko se je bil odpeljal zadnji vlak, je najenkrat restorana izročil zaklad postajnemu načelniku, ne da bi vedel, da je zaklad, in načelnik je torbo zaprl v omaro, ne da bi jo odprl.

V Rastattu v Nemčiji je pred leti star čevljar imel ženo, ki je kopala za tem, da bi si kupila novo obleko. Čevljarjevi dohodki pa so bili preveč skromni, da bi si mogla to privoščiti. S skrajno šteljivostjo v gospodinjstvu ji je po enem letu vendarle uspelo, da je zbrala vsotico, ki je zalostovala za nakup blaga in za izdelavo obleke. Ženica pa ni hotela, da bi mož zvedel za stvar, vsaj ne predčasno, in je tudi šviljo poučila, naj se po tem ravna. Res se je zgodilo, da je mož presenetil šviljo, ko je na njegovem domu šivala obleko, in na njegovo vprašanje, na kakšen način je vršila žena do blaga, je odgovorila: »Našla ga je na cesti.« — »Najdene stvari spalajo na policijo!« je dejal čevljar in je od žene zahteval, naj blago takoj odnese na najbližji komisariat ter prijavi najdbo. Žena tudi tedaj ni hotela priznati, kako je bilo z blagom v resnici, ter postaviti šviljo na

»Fantje, jutri napravimo piknik in dekleta prineso jedajo s seboj!«

Nenavadne »družabne živali«

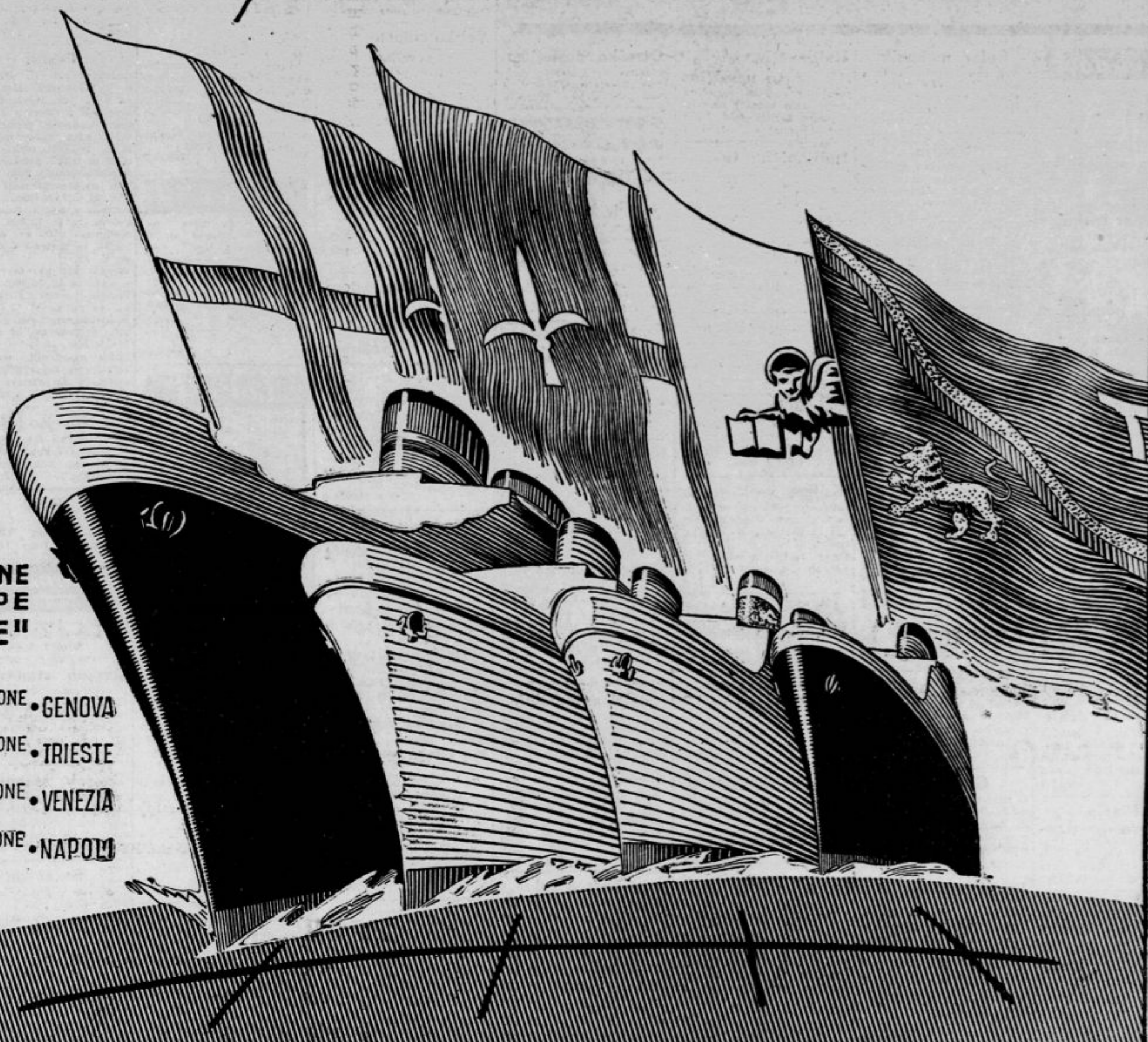
Gospa May Leslie je edina krotilka tigrov na svetu. Zato ni čudno, da je javnost presenetila nekega dne, ko je šla nakupovat s svojim spremljivom dveh himalajskih medvedov na verigi

Navi italiane per tutto il mondo

LE 4 COMPAGNIE DI
NAVIGAZIONE DEL
GRUPPO "FINMARE"

ŠTIRI PAROPLOVNE
DRUŽBE GRUPE
"FINMARE"

I T A L I A SOC. NAVIGAZIONE • GENOVA
LINEE TRIESTINE PER L'ORIENTE SOC. NAVIGAZIONE • TRIESTE
A D R I A T I C A SOC. NAVIGAZIONE • VENEZIA
T I R R E N I A SOC. NAVIGAZIONE • NAPOLI

Italijanske ladije po celem svetu

Soc. Ital. **BUHLER** Milano
Fratelli Via Golden 17

Impianti completi e
forniture di macchine
ed accessori per molini
Silos - Pastifici
Trasportatori - Macchine
per birrifici - Fabbriche
di laterizi - Macchine
per pressofusioni ecc.

Laminatore per
bassa macinazione
(mod. M.A.E.)
Valjarna za drobno mletje
(model M.A.E.)

Dobavljane in nameščanje
popolnih mlevskih strojev
in pritisklin. — Silosi. —
Stroji za gnetenje. — Zerja-
vi. — Pivovarniški stroji.
— Stroji za izdelovanje
mlečnih izdelkov. — Stroji
za vlivanje s pritiskom itd.

BREZOBVEZNE
informacije, nasveti
in ponudbe.

**Inserati v „JUTRU“
imajo velik uspeh**

**V O D N E
T U R B I N E**
venecijanke, krožne žage,
mlini, transmisije itd.

Strojno podjetje ing. BORŠTNAR
LJUBLJANA-ŠIŠKA, Sv. Jerneja cesta 18 — telefon št. 45-60
NA VELESEJMU PAVILJON »H«

Klišaje
ENO IN VEČERJAVNE
JUGOGRAFIJE
Arhivna shema 23

**INSERIRAJ
V „JUTRU“!**

**Vsakovrstni
prevozi
SEMENIČ
Privoz 13
Telefon 36-92**

Na svojem gradu v Gornjem gradu je umrla po dolgotrajni težki bolezni
1. t. m. preblaga gospa

Josipina Viktorija Zipkin
roj. FLERE

In je bila pokopana v petek ob 2. uri na tamnšnem pokopališču.
Maša zadušnica se bo brala v Ljubljani v frančiškanski cerkvi v pone-
deljek 6. t. m. ob ½ 8. uri.
Preblago in dobro pokojnico ohranimo v najlepšem spominu.

Žaluj

Banca cooperativa economica S. A.
a LUBIANA

eseguisce tutte le operazioni di banca alle più favorevoli condizioni
Emissione d'assemi circolari

Telef. 2057, 2979

Zadružna gospodarska banka d. d.
v LJUBLJANI

izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih
Izdaja cirkularne čke

J. Marquand

**HVALA LEPA,
GOSPOD MOTO!**

»Silno, silno mi je žal.« Gospod Moto je spet zavzdihnil. »Ko bi vam povedal, vam ne bi nič koristilo, a ker sva prijatelja, vam rečem tole: vaš sluga, ki mislim, da ni bil vreden vašega zaupanja, je snoči dobil pismo, ki so vam ga poslali iz Amerike. Usodil sem si ga izmakniti z ovojem vred in ga prečitati, ko sem pregledoval vaše papirje. Zelo, zelo mi je žal. Moral sem natančno dognati vaš položaj od tistega trenutka naprej, ko ste večerjali pri majorju Bestu. Pismo je vsebovalo laskavo ponudbo za vas in vas je izpodbujalo, da se vrnite v domovino, kjer vam je pravo mesto. Verjemite mi, prosim, dobro bi bilo, da sprejmete to ponudbo. Ako dovolite, poskrbim, da pridete v Sanghaju živi in zdravi na parnik. To bi bilo tako simpatična rešitev. Upam, da se soglašate z menoj... iz vsega srca upam, prosim.«

»Ali je to grožnja?« sem vprašal.

»Ne, prosim!« Gospod Moto se mi je zazdel kar prestrašen. »Prosim, vaš prijatelj sem.«

»Mislite, da me lahko kar tako zavijete in odpo-
šljete?« sem vprašal. »Precej časa že živim po svoji
lastni glavi, Moto, in mislim živeti še naprej. Ne
bo vam uspelo, da bi me zastrašili. Ostanem. Če
niste vi tisti, ki me je skušal ubiti, kdo je torej?«

24

Pomembno sem mignil s samokresom. »Naprej,
Moto, podvizajte se. Preveč časa sva že zapravila
s praznimi besedami.«

Tedaj je storil gospod Moto nekaj, zaradi česar
sem ga vedno občudoval.

»Res je, preveč časa sva že zapravila s praznimi
besedami,« je dejal.

Ne da bi odtrgal oči od mene, je mirno vstal in
si popravi suknjič.

»Sedite!« sem ukazal.

»Hvala,« je odvrnil gospod Moto. »Ne uter-
nem se delj zadrževati.«

»Pač, utegnite! Sedite.«

»Ne, najlepša hvala. Stori sem za vas, kar sem
mogel... saj s tem namenom sem prišel. Povedal
sem vam, kolikor je bilo mogoče. Ponudil sem vam
vse, kar je v mojih močeh. Silno, silno mi je žal,
da ste v nevarnosti. Silno, silno žal. Prosim, za-
man merite name s tem orožjem, gospod Nelson.
Vem, da se ga ne boste poslužili, ker se zavedate,
da bi bilo zaman. Posledice bi bile za vas preterne.
Jaz nisem nič. Vi niste nič. Krdelo ljudi, kakršen
sem jaz, je náred, da stopijo na moje mesto. Sicer
pa niste izmed tistih, ki jim je podobno, da bi ko-
ga ubili. Opozarjam vas, gospod Nelson, da je vaš
položaj zelo nevaren. Pretmasti ste bili. Zdaj se
moram posloviti. Zelo, zelo mi je žal.«

»Sedite... ukazujem vam, da sedete,« sem po-
novil. »Ste razumeli?«

Rogal sem se mojemu bahanju in to me je to-
gotilo. Niti da sem hotel, ne bi bil imel moči, ubiti
ga. Moto se je tega zavedal.

»Lahko noč,« mi je rekel.

»Ne, odšli boste, kadar bo mene volja!« sem za-
vpil.

Pognal sem se proti njemu, da bi ga zgrabil za
ramo, a gospod Moto je bil gibčen. Njegova rama
se je izmuznila mojim prstom kakor jegulja.

»Silno mi je žal,« je rekel. »Lahko noč!«

Preden sem utegnil najti ravnotežje in skočiti
proti izhodu, je bil že sredi dvorišča. Ostal sem
na pragu in gledal za njim, sam ne vedoč, kaj mi
je storiti. Prej sem menil, da obvladujem položaj,
zdaj pa sem stal tu kakor lipov bog in držal v roki
svoj jaloj samokres. Konec je bil ta, da sem vrgel
orožje v predal pisalnika. Očitno nisem bil ustvar-
jen za rokovanje s strelnim orožjem in morda je
bilo kar sreča, da sem odložil samokres.

»V veliki nevarnosti ste,« je bil rekel gospod
Moto in tem njegovim besedam sem verjel. Zdaj
sem tudi verjel, da ni bil udeležen pri nakani zo-
per moje življenje.

Ostro me je prevzemal občutek nevarnosti...
nevarnosti, ki me je begala tem bolj, ker je bila
meglena in nedoločna. Vse, kar se je bilo zgodilo,
je bilo del te nevarnosti. Dogodek z Bestom, odhod
služabnikov, vprašanja starinarja Puja: za vsem
tem je tičala skrivnost, ki je nikakor nisem mogel
razplesti. Puščica, ki je zdaj tičala v podboju, je
pomenila vrhunec. Vendar pa sem začel spoz-
navati nekaj dokončnega. Prešinila me je misel,
ob kateri me je izpreletela zana. Središče uganke
je moral biti tisti človek, preoblečen v kulija, o
katerem mi je pravil Best. Best se ga je bal. Ime

mu je bilo Vu Lo Feng. Ako me je skušal ubiti
ta malo pridnež, ki ga svoj živ dan nisem bil videl,
je delal to zato, ker sem bil pri Bestu. Mahoma
sem se spomnil, da stojim na pragu, z lučjo za
hrbtom. Utrnil sem luč.

Te misli so se mi trenutno zvrstile v glavi. Spo-
znal sem, da se ne kaže zamujati s premišljeva-
njem, ker mi premišljevanje ne more pomagati. Na
mojem pisalniku je stal telefon; v temi sem vzel
slušalo in zahteval številko hotela, kjer je stano-
vala Nora Joyceova. V tem, ko sem čakal spoja,
sem se zavedel, da sem pošteno prestrašen. Toda
ko sem začul njen glas, me je vsakršen strah minil.
Bil je jasen glas, trden in hladen.

»Govori Nelson, Tom Nelson,« sem rekel. »Me
spoznate, jelite? Ste živi in zdravi?«

»Seveda sem!« je odgovorila, nato pa ji je v glasu
zazvenel nemir. »Zakaj vprašujete? Ali vam nisem
rekla, da se me ogiblajte?«

Edino pametno se mi je zdelo, da ji takoj povem,
koliko je ura. Naj spozna, da je stvar resna!

»Dobro poslušajte, Nora Joyceova,« sem rekel.
»Doma sem, na svojem stanovanju. Pred nekaj tren-
utki je skrivnostni sovražnik z lokom ustrelil po
meni. Kaj pravite k temu?«

Z onega konca žice se je oglasil podmolkel, pri-
tajen vzkrík, nato je bilo spet vse tiho.

»Me poslušate?« sem vprašal.

»Da, poslušam vas.«

»Bojim se, da ste tudi vi i med žrtvami, ki še pri-
dejo na vrsto,« sem dodal. »Ste že pomislili na to
možnost?«